مطالعات روان‌شناختی دورهٔ ۱۵ / شمارهٔ ۱
دانشکدهٔ علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه الزهراء(س) بهار ۱۳۹۸

رابطهٔ آسیب‌های دوران کودکی و تجارب تجزیه‌ای با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان

سیده منصوره حکاک*[۱]، شکوفه کاظمی[۲] و علیرضا کاکاوند[۳]

چکیده

اینترنت کیفیت زندگی و بهزیستی بسیاری از افراد را ارتقا می‌دهد، اما استفاده بیش از اندازه از آن پیامدهای نامطلوبی برای سلامت روان و رشد آن‌ها دارد. هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطهٔ میان آسیب‌های دوران کودکی و تجارب تجزیه‌ای با اعتیاد به اینترنت بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعهٔ آماری شامل دانشجویان دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ بود. ۲۹۵دانشجو به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های مورد نظر پاسخ دادند. ابزار پژوهش پرسشنامهٔ اعتیاد به اینترنت یانگ، پرسشنامهٔ تجارب تجزیه‌ای برنشتاین و پوتنام و پرسشنامهٔ کودک آزاری و بی‌توجهی نوروزی چهارقلعه بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از همبستگی گشتاوری پیرسون و رگرسیون چند متغیره استاندارد انجام شد. نتایج نشان دادکه بین اعتیاد به انترنت و اسیب های کودکی همچون انکار، فیزیکی، عاطفی و ازار جنسی همبستگی مثبت وجود دارد. همه مقیاس های تجارب تجزیه ای یعنی نادیده انگاری، مسخ شخصیت بجز مسخ واقعیت با اسیب های دوران کودکی همبستگی مثبت و معنادار بودند. همچنین تحلیل رگرسیون در دو گروه دختر و پسر به تفکیک نشان داد که بین دو گروه از لحاظ اعتیاد به اینترنت و متغیرهای پیش‌بین آن تفاوت وجود دارد. در دختران هر دو متغیر پیش‌بین، قادر به پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بودند، اما در پسران تنها آسیب‌های کودکی قدرت پیش‌بینی داشت و این رابطه در پسران قوی‌تر از دختران است. بنابراین، به منظور پیشگیری و درمان اعتیاد به اینترنت می‌توان مداخله‌هایی با تمرکز بر آسیب‌های کودکی و تجارب تجزیه‌ای انجام داد.

کلید واژه‌ها: آسیب کودکی؛ اعتیاد به اینترنت؛ تجارب تجزیه‌ای

---

۱. نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین، قزوین، ایران. s.m.hakak.21@gmail.com
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین، قزوین، ایران
۳. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، قزوین، ایران.
تاریخ ارسال:۰۷-۰۸- ۱۳۹۶ تاریخ پذیرش:۲۱-۰۸-۱۳۹۷

DOI: 10.22051/psy.2018.17767.1509

www.SID.ir

مقدمه

اینترنت کیفیت زندگی و بهزیستی بسیاری از افراد را ارتقاء می‌دهد اما استفاده بیش از اندازهٔ آن پیامدهای نامطلوبی برای سلامت روان و رشد آن‌ها دارد(ارسلان[1]، ۲۰۱۷). این استفاده در میان دانش‌آموزان و دانشجویان به شکل چشم‌گیری در حال افزایش است و متأسفانه در مواردی آن قدر گسترش می‌یابد که جنبه‌های مختلف زندگی فرد را تحت الشعاع قرار می‌دهد. در این مورد که آیا می‌توان استفاده بیش از حد اینترنت را اعتیاد تلقی کرد یا نه بین دانشمندان اختلاف نظرهایی وجود دارد. بعضی بر این اعتقاد هستند که اعتیاد تنها زمانی طرح می‌شود که فرد از مادهٔ شیمیایی استفاده کند، اما بعضی دیگر معتقدند که اعتیاد رفتاری- مانند قمار بازی بیمارگون-نیز وجود دارد(چو،کندرن و بلاند[2]، ۲۰۰۵). استفاده بیش از حد اینترنت از نظر گروه دوم، اعتیاد است و آن‌ها از ظهور پدیده‌ای نو به نام اعتیاد به اینترنت[3] خبر می‌دهند. اصطلاح اعتیاد به اینترنت را ابتدا روان‌پزشکی به نام گلدبرگ[4] در سال ۱۹۹۵ طرح کرد(بیدی و کارشکی، ۱۳۹۲). کندال[5] در سال ۱۹۹۸، اعتیاد به اینترنت را نوعی وابستگی روانی به اینترنت، مستقل از نوع فعالیتی تعریف کرد که فرد انجام می‌دهد (چو و همکاران، ۲۰۰۵). دیویس[6](۲۰۰۱) اعتیاد به اینترنت را ناتوانی افراد در کنترل استفاده اینترنت می‌داند که در نهایت مشکلات روان‌شناختی، اجتماعی، تحصیلی و شغلی پدید می‌آورد.

پژوهش‌ها نشان دادند پیامدهای جسمی و روانی اعتیاد، به کاهش کیّفیت و رضایت زندگی می‌انجامد(شمس اسفندآباد، نادری، ۱۳۸۴). مفهوم اعتیاد رفتاری از دههٔ ۸۰ میلادی طرح شد؛ به نظر مارلت[7] و همکاران، اعتیاد رفتاری به معنای یک رفتار(عادت) تکرار شونده است که خطر بیماری یا مشکلات فردی و اجتماعی را می‌افزاید. اطلاعات جدید دربارهٔ نظام پاداش مغز حاکی از این است که پاداش برای مغز، پاداش است چه ناشی از یک مادهٔ شیمیایی باشد و چه یک رفتار و هر جا که پاداشی وجود داشته باشد، این خطر وجود دارد که مغز اسیر یک

---

1. Arslan
2. Chou, Condron and Belland
3. internet addiction
4. Goldberg
5. Kenedal
6. Davis
7. Marllat

www.SID.ir

جبر شود. شیوع این اعتیاد به اینترنت در کشورهای مختلف متفاوت بوده که این تفاوت، به تنوع در تعریف و نحوهٔ ارزیابی مربوط است. با نظر به پژوهش‌های متعدد دربارهٔ همایندی اعتیاد به اینترنت و اختلال‌های روانی این سؤال طرح شده که آیا اعتیاد به اینترنت باعث بروز سایر اختلال‌ها شده است یا اختلال‌های دیگر هستند که زمینهٔ بروز این اختلال را فراهم می‌کنند. این ارتباط مکرراً دیده شده، اما جهت آن مشخص نیست. مانند: اعتیاد به اینترنت و افسردگی(یانگ و راجرز، ۱۹۹۸؛ به نقل از بیدی و کارشکی، ۱۳۹۲) و همچنین اعتیاد به اینترنت با افسردگی، اضطراب و ویژگی‌های شخصیت مرزی ارتباط دارد(دالبوداک، کیونیت، سکیل و بلیژ[1]، ۲۰۱۴).

در تعدادی از پژوهش‌ها میان اعتیاد به اینترنت و آسیب‌ها یا بدرفتاری‌های کودکی نیز ارتباط معنادار دیده شد. بر اساس نظریهٔ روانکاوی یکی از ریشه‌های اعتیاد به اینترنت شوک‌های روانی و کمبودهای عاطفی دوران کودکی است(بیدی و کارشکی، ۱۳۹۲). براساس فرهنگ توصیفی انجمن روان‌شناسی آمریکا منظور از بدرفتاری[2] به طور عام، تعامل‌هایی است که فردی به طور خشن، تحقیرآمیز یا تجاوزگرانه با انسانی دیگر یا با یک حیوان دارد(واندنبوس[3]، ۱۳۹۱)، که شامل بی‌توجهی[4]، آزار جسمی، جنسی و عاطفی است. بی‌توجهی شایع‌ترین شکل بدرفتاری با کودکان است که به معنی عدم مراقبت و محافظت کافی از آن‌ها است. آزار جسمی به هر عملی گفته می‌شود که سبب جراحت جسمی عمدی می‌شود، مثل: کتک زدن، سوزاندن و مسموم کردن. آزار جنسی به رفتار جنسی همراه با توسل به زور بین یک کودک و فرد بالغ یا دو کودک که یکی از آن‌ها به طور چشمگیری بزرگتر بوده اطلاق می‌شود. آزار عاطفی یا روان‌شناختی یعنی انتقال این پیام به کودک که بی‌ارزش، معیوب، دوست نداشتنی، ناخواسته یا در معرض خطر است، مانند: پرخاشگری کلامی یا انتظار بیش از حد از کودک داشتن. سوءرفتار جسمی شدید یا سوءرفتار جنسی مکرر سبب تغییراتی در مغز رو به رشد کودک می‌شود. بد رفتاری با کودک در درازمدت سبب افزایش خطر بروز چندین بیماری جسمی و رفتارهای پرخطر مثل: الکلیسم و سوءمصرف مواد می‌شود که این رفتارها

1. Dalbudak and Seciland Bilge
2. abuse
3. Vandenbos
4. neglect

www.SID.ir

خود می‌توانند به افسردگی، بیکاری و روابط بی‌ثبات منجر شوند. کودک آزاری جسمی، عاطفی و بی‌توجهی، ارتباطی قوی با اختلالات اضطرابی و اختلالات خوردن، اقدام به خودکشی، مصرف مواد و رفتارهای پرخطر جنسی دارد(سادوک، سادوک و روئیز[1]، ۱۳۹۵). در پژوهشی این نتیجه به‌دست آمد که عملکرد دختران آزار دیده هیجانی در مقایسه با کودکان عادی در آزمون بندر گشتالت، خرده آزمون‌های وکسلر و آزمون ری، تفاوت معناداری دارد و میزان اختلال مغزی آن‌ها به طور معناداری بیش از دختران عادی بود(نوروزی، هاشمی آذر و صرامی فروشانی، ۱۳۹۴). در پژوهشی دیگر یافته‌ها نشان داد که بدرفتاری عاطفی(۲۳درصد)، بدرفتاری جسمی (۲۷درصد) و بدرفتاری جنسی (۳۲درصد) در کودکی؛ تبیین‌کنندهٔ افسردگی بیماران بزرگسال بودند(لعلی و عابدی، ۱۳۸۷). ارتباط معنادار میان بدرفتاری با کودک با اعتیاد به مواد و اعتیاد رفتاری مانند قماربازی بیمارگون مستند به پژوهش‌های متعدد بوده است. بدرفتاری با کودک یکی از پیش‌بین‌های مهم مشکلات رفتاری مثل اعتیاد به اینترنت است. در پژوهشی این نتیجه به‌دست آمد که دانش‌آموزان پسری که مورد انواع مختلف بدرفتاری قرار گرفته‌اند، بیشتر در معرض اختلال استرس بعد از سانحه و اعتیاد به اینترنت قرار دارند. اعتیاد به اینترنت برای آن‌ها راهبرد مقابله‌ای ناسازگارانه در این شرایط بود(اچ سی، شن، وی، فنگ، هوانگ و هوا[2]، ۲۰۱۶). دالبوداک و همکاران(۲۰۱۴)، در پژوهش خود دربارهٔ دانشجویان ترکیه‌ای رابطهٔ مثبت معنادار میان اعتیاد به اینترنت وآسیب‌های کودکی(p< ۰/۰۰۱) و سوءاستفاده عاطفی(p< ۰/۰۰۱) پیدا کردند. در پژوهشی درخصوص دانش‌آموزان دبیرستانی ۱۸ – ۱۹ ساله، اعتیاد به اینترنت مستقلاً با تجارب آسیب‌رسان در پسران مرتبط بود و نارسایی هیجان به طور نسبی این رابطه را واسطه‌گری کرد(اسچیمنتی، پاسانیسی، کارتی، مارسا وگرانری،[3] ۲۰۱۷). ارسلان(۲۰۱۷) رابطهٔ معناداری میان بدرفتاری روان‌شناختی و اعتیاد به اینترنت (p< ۰/۰۰۱، r=۰/۲۱) گزارش کرد. در پژوهشی دیگر ارتباط میان سوء استفاده جنسی و اعتیاد به اینترنت در قالب یک مدل بررسی شد و این نتیجه به‌دست آمد که سوء استفاده جنسی به طور مستقیم و غیر مستقیم با واسطه عزّت نفس پایین و افسردگی بالا، اعتیاد به

1. Sadock and Ruiz
2. Hsieh, Shen, Wei, Feng, Ching, Huang and Hwa
3. Schimmenti, Passanisi, Caretti, Marca and Granieri

www.SID.ir

اینترنت را پیش‌بینی می‌کند(کیم، پارک[1] و پارک، ۲۰۱۷).

از طرف دیگر یکی از متغیرهایی که در پژوهش‌های گوناگون با اعتیاد به اینترنت مرتبط بوده، تجارب تجزیه‌ای[2] است. براساس فرهنگ توصیفی انجمن روان‌شناسی آمریکا، حالت تجزیه‌ای واکنشی به رویداد آسیب‌زا است که در آن فرد اجزاء حادثه را به دو دسته تقسیم می‌کند: اجزائی که می‌توان با آن‌ها مواجه شد و اجزائی که به قدری مخرب هستند که اکنون نمی‌توان با آن‌ها مواجه شد. این اجزاء سرکوب می‌شوند، ولی اگر بعدها به واسطهٔ رویدادهای آسیب‌رسان مشابه، درون‌نگری یا روان‌درمانی برانگیخته شوند می‌توان آن‌ها را به یاد آورد(واندنبوس، ۱۳۹۱). تجزیه یکی از مکانیزم‌های دفاعی از نوع نوروتیک است که به منظور اجتناب از ناراحتی‌های هیجانی، تغییری موقت، اما جدی در ماهیت احساس و هویّت شخصی ایجاد می‌کند و به عنوان دفاعی در مقابل ضربه و استرس‌های آسیب‌رسان ظاهر می شود(بهزادی نیا، ۱۳۹۰). همایندی این نشانه‌ها با وابستگی به مواد و قماربازی بیمارگون دیده شده است(دالبوداک و همکاران، ۲۰۱۴). پیرژانت اولین کسی بود که اهمیت تجزیه را مورد توجه و مطالعه قرارداد و مشخص کرد که تجزیه چگونه می‌تواند به صورت انطباقی و غیرانطباقی به عنوان ابزاری برای مقابله باحوادث آسیب‌زا استفاده شود(سجادی و دهقانی‌زاده، ۱۳۹۵). علاوه بر این، مفهوم تجزیه و استفاده از اینترنت و فضاهای مجازی قرابت معنایی دارند. در واقع وقتی فرد در اینترنت فعال است با واقعیت قطع ارتباط می‌کند، پس می‌توان به این مسأله رسید که استفاده از اینترنت نوعی از حالت تجزیه‌ای است که باعث کاهش هوشیاری به واقعیت‌ها و گذران وقت در محیطی مجازی می‌شود. دکتر یانگ نیز یکی از ریشه‌های اعتیادآور بودن اینترنت را، گریز از واقعیت‌های ناخوشایند می‌داند. از نظر رویکرد رفتاری نیز یکی از دلایل تقویت کننده بودن اینترنت می‌تواند فرار از واقعیت‌ها باشد(بیدی و کارشکی، ۱۳۹۲). گمنامی افراد در اینترنت، فضای امن‌تری را برای آن‌ها فراهم می‌کند و باعث جذب بیش‌تر آن‌ها می‌شود(حسینی بهشتیان، ۱۳۹۱). برای فهم بهتر این ارتباط می‌توان به نظریهٔ بالبی اشاره کرد: از جمله مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده شخصیّت در بزرگسالی، کیفیت رابطه با مراقب یا مادر است. اگر با کودکان بدرفتاری شود از جمله آسیب‌های وارده، عدم

1. Kim and park
2. dissociative expriences

www.SID.ir

دلبستگی ایمن با مادر است. این افراد دنیا را محیطی ناامن و استرس‌زا تصور کـرده و توانـایی مؤثر برای رویارویی با تنش‌های زندگی ندارند (کیگان، پـل، کـارول و کـانجر[1]، ۱۳۹۰). افـراد معتاد به اینترنت افرادی خسته و ملولند، از اضطراب اجتماعی رنـج مـی‌برنـد و انـزوا و جمـع گریزی بیش‌تری دارند(نیمز[2]، ۲۰۰۸).

در پژوهشی رابطهٔ اعتیاد به اینترنت با متغیرهای مختلفی از جمله تجارب تجزیه‌ای سنجیده شد و این نتیجه حاصل شد که تجربه‌های تجزیه‌ای در افرادی که اعتیاد به اینترنـت دارنـد، بـه طور معناداری بیش از کسانی است که فاقد اعتیادند و هرچه شدت اعتیاد بـیش‌تـر باشـد، ایـن تجربه‌ها نیز بیش‌تر بودند(دالبوداک و همکاران، ۲۰۱۴). در دانشجویان کـره‌ای بـین اعتیـاد بـه اینترنت و تجارب تجزیه‌ای، رابطهٔ مثبت معنادار وجود داشت، هرچه شدت تجزیهٔ بـالاتر بـود، شدت وابستگی نیز بالاتر بود(لی، رو، پارک، سو، هناند و شـفر[3]، ۲۰۱۶). در پژوهشـی دیگـر، یافته‌ها نشان داد که تمایل به فرار از واقعیت از طریق تجزیه و مصرف مواد، یـک عامـل خطـر برای ابتلا به اعتیاد به اینترنت در افراد جـوانتر بود(بیـولاکتی، مانیسـینی و ترومبینـی[4]، ۲۰۱۷). ارتبـاط اعتیـاد بـه اینترنـت و تجـارب تجزیـه‌ای در جمعیـت بـالینی در پـژوهش برنـاردی و پالانتی[5](۲۰۰۹) و در جمعیت عمومی(کنان، آتوگ، ازستین و ایسملی[6]، ۲۰۱۲) ذکر شده است. اعتیاد به اینترنت، پدیده‌ای نوظهور است که سؤال‌های زیادی در ذهن پژوهشگران ایجاد کـرده و به اندازهٔ کافی شناخته شده نیست. همان‌طور که مطرح شد حتـی دربـارهٔ اینکـه ایـن مسـأله اعتیاد است یا نه اختلاف نظر وجود دارد. هم چنین ایـن پـژوهش از ایـن نظـر دارای اهمیـت است که رابطهٔ بین اعتیاد بـه اینترنـت بـا آسـیب‌هـای دوران کـودکی و تجـارب تجزیـه‌ای در پژوهش‌های داخلی مورد توجه نبوده است. انجام پژوهش‌های نظری بـه جهـت روشـن شـدن مفهوم اعتیاد به اینترنت و بررسی رابطهٔ آن با متغیرها به اهل علم کمک می‌کند تا با رفع ابهـام، این مشکل را بهتر شناخته و در جهت درمان و پیشگیری آن بهتر اقدام کننـد. بنـابراین، هـدف

1. Kigan, Paul, Carroll and Kanjer
2. Niemz
3. Lee,Roh, Park, Soh, Hanand and Shaffer
4. Biolcati, Mancini and Trombini
5. Bernardi and Pallanti
6. Canan, Ataoglu, Ozcetin and Icmeli

www.SID.ir

پژوهش حاضر بررسی این نکته بود که آیا آسیب‌های دوران کودکی و تجارب تجزیه‌ای به عنوان عوامل احتمالی، آن‌قدر اهمیت دارند که بتوانند اعتیاد به اینترنت را در دختران و پسران پیش‌بینی کنند؟ به عبارت دیگر هدف این پژوهش دستیابی به فهم روشنی از چگونگی رابطه آسیب‌های دوران کودکی و تجارب تجزیه‌ای با اعتیاد به اینترنت است. فرضیه‌ها شامل این موارد هستند: – بین آسیب‌های دوران کودکی و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان رابطه وجود دارد.

– بین تجارب تجزیه‌ای و اعتیاد به اینترنت در دانشجویان رابطه وجود دارد.

– براساس آسیب‌های دوران کودکی و تجارب تجزیه‌ای می‌توان اعتیاد به اینترنت را در دانشجویان دختر و پسر پیش‌بینی کرد.

روش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی– همبستگی است. جامعهٔ آماری پژوهش همهٔ دانشجویان دانشگاه بین‌المللی امام خمینی در سال تحصیلی۹۶–۱۳۹۵ بودند. نمونه‌گیری به شیوهٔ تصادفی خوشه‌ای انجام شد. با توجه به فرمول پلنت(N>50+8M) حداقل نمونه باید ۱۰۶ باشد(پلنت، ۲۰۰۹)، اما با هدف افزایش اعتبار بیرونی پژوهش حجم نمونه بزرگ‌تری انتخاب شد. بنابراین، نمونهٔ مورد نظر۳۰۲ نفر از دانشجویان بودند، ولی به علت ناقص بودن برخی از پرسشنامه‌ها تعداد نمونه به ۲۹۵ نفر رسید. داده‌های به‌دست آمده با توجه به اهداف، نوع و آرایش متغیرهای پژوهش با استفاده از همبستگی پیرسون، رگرسیون چندمتغیره استاندارد و واریانس میانگین گروه‌ها تحلیل شد. ابزارهای پژوهش عبارت بودند از:

پرسشنامهٔ اعتیاد به اینترنت یانگ[1]: این ابزار یکی از تست‌های معتبر سنجش اعتیاد به اینترنت است که کیمبرلی یانگ آن را در سال ۱۹۹۸ ابداع کرده است. این پرسشنامه دارای ۲۰ گویه بوده و هدف آن سنجش میزان اعتیاد به اینترنت در افراد مختلف و طیف پاسخ‌دهی آن به صورت لیکرتی است. با جمع نمرات نمرهٔ نهایی به‌دست می‌آید. این پرسشنامه استاندارد است و روایی و پایایی آن در مطالعات قبلی (خارجی) باآلفای کرونباخ ۰/۹۰ گزارش شده

1. Young internet addiction questionaire

www.SID.ir

است. از نسخهٔ فارسی این پرسشنامه در ایران نیزاستفاده شده و در پژوهشی دیگر پایایی آن را با آلفای کرونباخ ۰/۸۱ و قاسم‌زاده با آلفای کرونباخ ۰/۸۸ تأیید کرده‌اند (به نقل از بحری، صادق مقدم، خدادوست، محمدزاده وبنفشه، ۱۳۹۰).

پرسشنامهٔ تجارب تجزیه‌ای برنشتاین و پوتنام[1]: در سال ۱۹۸۶، برنشتاین و پوتنام این ابزار را ساختند، مقیاس مذکور یک ابزار خودسنجی و غربالگری است که فراوانی تجربه‌های تجزیه‌ای را می‌سنجد. این پرسشنامه شامل ۲۸ تجربهٔ تجزیه‌ای است و شرکت‌کنندگان باید بگویند که آیا در زندگی روزانهٔ خود این تجربیات را داشته‌اند یا خیر. از پاسخ‌دهندگان خواسته شد که درصد اوقاتی را ذکر کنند که این تجربه‌ها برایشان رخ می‌دهد، البته در حالتی که تحت تأثیر الکل یا دارو نباشند. این ابزار سه خرده مقیاس دارد که عبارتند از: تجزیهٔ نادیده‌انگاری[2] (برای مثال؛ یافتن چیزهای جدید بین وسایلتان که شما به یاد نمی‌آورید آن‌ها را خریده باشید)، تجربیات مسخ شخصیّت[3](برای مثال؛ این احساس که بدنتان به شما تعلق ندارد) و مسخ واقعیت[4]، درگیری‌های تصوری و جذب‌شدگی[5](به عنوان مثال؛ بودن در یک مکان آشنا اما آن را غریبه قلمداد کردن). برنشتاین و پوتنام پایایی پرسشنامه را ۰/۹۶ به دست آوردند. در داخل کشور پژوهش سجادی و دهقانی زاده(۱۳۹۵)، همسانی درونی آن را ۰/۹۲ به‌دست آوردند.

پرسشنامهٔ کودک آزاری و بی توجهی[6]:نوروزی این پرسشنامه را در انستیتو روان‌پزشکی تهران ساخته است. این ابزار علاوه بر بخش اطلاعات شخصی، دارای ۴ زیر مقیاس(بی‌توجهی[7]، آزار جسمی[8]، عاطفی[9] و جنسی[10]) و جمعاً ۳۰ گویه است، نمرهٔ هر زیر مقیاس با جمع نمرات مربوطه به‌دست می‌آید(نوروزی، ۱۳۷۲). ضریب پایایی با روش آلفای

1. Bernstein & Putnam dissociative expriences questionaire
2. amnestic dissociation
3. depersonalization
4. derealization
5. absorbtion
6. Norouzy child abuse and neglect questionaire
7. neglect
8. physical abuse
9. affective
10. sexual abuse

www.SID.ir

کرونباخ در این پژوهش ۰/۸۲ به‌دست آمد.

روش اجرای پژوهش: نمونه‌گیری به صورت تصادفی خوشه‌ای انجام شد. به این ترتیب که ابتدا چند دانشکده به طور تصادفی انتخاب شد، سپس تعدادی کلاس به تصادف از دانشکده‌ها انتخاب و پس از تشریح اهداف و جلب مشارکت و همکاری شرکت کنندگان تمامی پرسشنامه‌ها همزمان توزیع شد. ضمناً قبل از دادن پرسشنامه از شرکت‌کنندگان پرسیده می‌شد که آیا استفاده مداوم از اینترنت دارند و اگر جواب آن‌ها مثبت بود وارد پژوهش می‌شدند.

یافته‌ها

ویژگی‌های جمعیت شناختی: میانگین سنی شرکت‌کنندگان ۲۲/۹۷ سال با انحراف استاندارد ۳/۶۰ بود. ۱۶۳نفر(۵۵,۳درصد) نمونه را دختران و ۱۳۲ نفر(۴۴,۷درصد) را پسران تشکیل می‌دادند. نتایج در ادامه ارائه می‌شود.

جدول ۱ نشان می‌دهد که بالاترین میانگین خرده مقیاس‌های تجارب تجزیه‌ای مربوط به جذب شدگی و بالاترین میانگین آسیب‌های کودکی مربوط به بی‌توجهی است.

جدول۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای مورد پژوهش(تعداد ۲۹۵ نفر)

متغیرها	میانگین	انحراف معیار
اعتیاد به اینترنت	۴۱/۶۹	۱۳/۳۰
نادیده‌انگاری	۱۳/۳۵	۱۲/۹۹
مسخ واقعیت	۱۹/۷۹	۱۳۵/۸۷
جذب شدگی	۲۵/۹۳	۱۴/۷۶
بی‌توجّهی	۶/۸۲	۲/۷۵
آزار جسمی	۰/۹۴	۱/۳۷
آزار عاطفی	۳/۵۵	۱/۷۸
آزار جنسی	۱/۸۶	۱/۷۹

www.SID.ir

طبق جدول ۲ بیشترین همبستگی اعتیاد به اینترنت با نادیده‌انگاری(زیرمقیاس تجارب تجزیه‌ای) وآزار جنسی است. بیش‌ترین همبستگی بین جذب‌شدگی و نادیده‌انگاری است.

جدول۲: ضرایب همبستگی متغیرهای اندازه‌گیری شده(سطح معناداری۰/۰۰۱)

متغیرها	اعتیاد به اینترنت	نادیده‌انگاری	مسخ واقعیت	جذب‌شدگی	بی‌توجهی	آزار جسمی	آزار عاطفی	آزار جنسی
اعتیاد به اینترنت	۱							
نادیده‌انگاری	٭۰/۴۳	۱						
مسخ واقعیت	-۰/۳۰	٭۰/۱۱	۱					
جذب‌شدگی	٭۰/۳۴	٭۰/۵۹	٭۰/۰۹	۱				
بی‌توجهی	٭۰/۳۴	٭۰/۲۱	۰/۰۳	٭۰/۲۸	۱			
آزار جسمی	٭۰/۲۶	٭۰/۲۱	۰/۰۶	٭۰/۱۵	٭۰/۳۲	۱		
آزار عاطفی	٭۰/۳۴	٭۰,۲۹	-۰/۰۴	٭۰/۳۱	٭۰/۴۹	٭۰/۳۱	۱	
آزار جنسی	٭۰/۴۱	٭۰/۳۷	۰/۰۴	٭۰/۳۲	٭۰/۱۲	۰/۱۱	٭۰,۴۶	۱

٭P<۰/۰۰۱

طبق جدول ۳ در هر دو آزمون، سطوح معناداری آماره‌ها بزرگ تر از ۰/۰۵ است، لذا پیش فرض‌ها رعایت شده است. آزمون لوین، همگنی واریانس‌ها و آزمون کولموگروف-اسمیرنوف نیز توزیع بهنجار را نشان می‌دهد.

جدول۳: پیش‌فرض‌های تحلیل رگرسیون

آماره لوین	df 1	df 2	Sig
۲/۳۱	۱	۲۹۳	۰/۱۲
آزمون کولموگروف-اسمیرنوف	z	sig	N
مرد	۱/۰۷	۰/۲	۱۳۲
زن	۱/۱۵	۰/۱۳	۱۶۳

www.SID.ir

درنمودار۱ رگرسیون احتمال هنجار شده معیار باقیمانده در متغیر وابسته متغیر وابسته:اعتیاد به اینترنت دیده می شود. با توجه به شکل زیر مفروضهٔ خطی بودن داده‌ها در این پژوهش تأیید می‌شود.

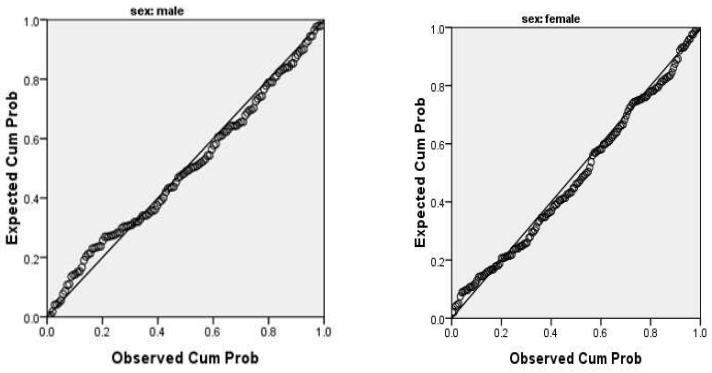

شکل۱: مفروضهٔ خطی بودن در رگرسیون.

طبق جدول۴ مدل رگرسیون استفاده شده معنادار است. گروه پسران با ضریب تعیین ۰/۴۳ بیش‌تر متغیر وابسته را پیش‌بینی می‌کند. ضریب تعیین در دختران ۰/۲۹ است.

جدول۴: نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیون برای دو گروه دختر و پسر

پارامتر رگرسیون	R	R Square	F	Sig	دوربین– واتسون
پسر	۰/۶۵	۰/۴۳	۱۳/۳۶	۰/۰۰۱	۱/۵
دختر	۰/۵۴	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۰۰۱	۱

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که در پسران مؤلّفه آزار جنسی(زیرمقیاس آسیب های کودکی) با ضریب بتای ۰/۳۹ بیش‌ترین پیش‌بینی را دارد. مؤلّفه‌های تجارب تجزیه‌ای پسران نمی‌توانند اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کنند. در دختران سه مؤلّفه نادیده‌انگاری، بی‌توجهی و آزار جنسی می‌توانند اعتیاد را پیش‌بینی کنند که مؤلّفه نادیده‌انگاری(زیرمقیاس تجربه‌های تجزیه‌ای) با ضریب بتای۰/۳۴ بیش‌ترین توان پیش‌بینی را دارد.

در هر دو جنس آسیب‌های کودکی قادر به پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت است. در پسران آزار جنسی و در دختران بی‌توجهی با ضریب بتای۲۳ درصد، سهم بیشتری در پیش‌بینی دارد. در

www.SID.ir

پسران در مقایسه با دختران آسیب‌های کودکی بیشتر قادر به پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت است. تجارب تجزیه‌ای تنها در دختران می‌تواند اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کند. تجزیه در دختران بیش از آسیب‌های کودکی، می‌تواند اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی کند.

جدول۵: خلاصهٔ نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیونی داده‌ها

	متغیر	Beta	T	B	Sig	Vif
پسر	نادیده‌انگاری	۰/۱۳	۱/۳۳	۰/۱۳	۰/۱۸	۲/۰۷
	مسخ واقعیت	۰/۰۲	۰/۳۰	۰/۰۲	۰/۷۵	۱/۸۶
	جذب‌شدگی	۰/۰۹	۱	۰/۰۷	۰/۳۱	۱/۸۱
	بی‌توجهی	۰/۱۷	۱/۹۱	۰/۷۵	۰/۰۵	۱/۷۱
	آزار جسمی	۰/۱۳	۱/۷۱	۱/۱۸	۰/۰۸	۱/۴۲
	آزار عاطفی	۰/۰۱	۰/۱۶	۰/۱۰	۰/۸۷	۲/۰۲
	آزار جنسی	۰/۳۹	۴/۹۵	۲/۹۷	۰/۰۰	۱/۳۶
دختر	نادیده‌انگاری	۰/۳۴	۳/۸۹	۰/۳۴	۰/۰۰	۱/۶۶
	مسخ واقعیت	-۰/۱۱	-۱/۶۳	۰/۰۰	۰/۱۰	۱/۰۴
	جذب‌شدگی	-۰/۰۳	-۰/۴۳	-۰/۰۳	۰/۶۶	۱/۶۳
	بی توجهی	۰/۲۳	۳/۱۰	۱/۲۲	۰/۰۰	۱/۲۹
	آزار جسمی	۰/۰۹	۱/۳۲	۰/۹۸	۰/۱۸	۱/۰۶
	آزار عاطفی	۰/۰۱	۰/۱۸	۰/۱۳	۰/۸۵	۱/۷۰
	آزار جنسی	۰/۱۶	۱/۹۴	۱/۱۹	۰/۰۵	۱/۶۰

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر شناخت رابطهٔ بین آسیب‌های کودکی و تجارب تجزیه‌ای با اعتیاد به اینترنت بود. یافته‌های پژوهش بیان‌کنندهٔ این است که بین آسیب‌های کودکی با اعتیاد به اینترنت رابطه وجود دارد. از بین زیرمقیاس‌ها آزار جنسی بیش‌ترین ارتباط را داشت. همچنین جدول رگرسیون نشان داد که از بین زیرمقیاس‌های آسیب کودکی، در بین پسران، آزار جنسی و در بین دختران بی‌توجهی، اعتیاد به اینترنت را بیش‌تر پیش‌بینی می‌کند. رابطهٔ آسیب‌های کودکی و اعتیاد به اینترنت با یافته‌های ارسلان،(۲۰۱۷)، دالبوک و همکاران،(۲۰۱۴)، کیم و همکاران،(۲۰۱۷) اچ‌سی و همکاران،(۲۰۱۶) واسچیمنتی و همکاران (۲۰۱۷) همسو است. افرادی که در کودکی مورد آزار قرار گرفته‌اند، در مقایسه با افراد عادی، توانایی کم‌تری برای

www.SID.ir

مقابله با چالش‌های زندگی روزمره دارند. گمنامی افراد در فضای مجازی و اینترنت، فضای امن‌تری را برای این گروه فراهم می‌کند و باعث جذب بیش‌تر آن‌ها می‌شود(حسینی بهشتیان،۱۳۹۱). برای فهم بهتر این ارتباط می‌توان به نظریهٔ جان بالبی اشاره کرد: از جمله مهم‌ترین عوامل تعیین‌کنندهٔ شخصیّت فرد در بزرگسالی، کیفیت رابطه با مراقب یا مادر است. اگر با کودکان بدرفتاری شود از جمله آسیب‌های وارده، نداشتن دلبستگی ایمن با مادر است. این افراد دنیا را محیطی ناامن و استرس‌زا تصور کرده و توانایی مؤثر برای رویارویی با تنش‌های زندگی ندارند (کیگان و همکاران، ۱۳۹۰). این گروه از اینترنت به عنوان ابزاری برای فرار از واقعیت استفاده می‌کنند. زیرا در این فضا بیشتر احساس امنیت می‌کنند و این مسأله آن‌ها را در برابر اعتیاد به اینترنت آسیب‌پذیر می‌کند. از طرف دیگر این بدرفتاری‌ها بر مغز و سیستم عصبی در حال رشد تأثیرات و پیامدهای منفی خواهد داشت(سادوک و همکاران، ۱۳۹۵ ونوروزی و همکاران، ۱۳۹۴) و باتوجه به اینکه در دوران رشد آسیب‌پذیری کودک بالاتر است، این آسیب‌ها می‌تواند تأثیری ماندگار بر شخصیت و ساختار روانی کودک بگذارد. در دیدگاه روانکاوی نیز همان‌طور که در مقدمه طرح شد، یکی از علل اعتیاد، آسیب‌ها و کمبودهای عاطفی کودکی است.

همچنین یافتهٔ دیگر پژوهش این است که بین تجارب تجزیه‌ای با اعتیاد به اینترنت رابطه وجود دارد. در تحلیل رگرسیون نیز از بین خرده مقیاس‌ها در دختران بیش‌ترین سهم پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت را نادیده‌انگاری دارد. ارتباط بین تجارب تجزیه‌ای و اعتیاد به اینترنت در پژوهش‌های دالبوک و همکاران(۲۰۱۴)، لی و همکاران(۲۰۱۶)، بیولاکتی و همکاران(۲۰۱۷)، برناردی و پالانتی(۲۰۰۹) و کنان و همکاران(۲۰۱۲) تأیید شده است. افراد معتاد به اینترنت افرادی خسته و ملولند، از اضطراب اجتماعی رنج می‌برند و انزوا و جمع گریزی بیش‌تری دارند (نیمز، ۲۰۰۸). افرادی که تمایل دارند از واقعیت دور باشند، از طرق مختلف به دنبال رفع این نیاز هستند و این مسأله اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی می‌کند. این نیاز از راه طبیعی مانند تجزیه، از راه‌های شیمیایی مثل مصرف مواد یا انجام رفتارهایی چون استفاده از اینترنت رفع می‌شود(بیولاکتی و همکاران، ۲۰۱۷). در واقع به دلیل ناتوانی در مواجهه درست با واقعیت‌های فشارآور فرد به دنبال فرار از آن‌ها با روش‌های ذکر شده است.

این پژوهش نشان می‌دهد که بین دو جنس در پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت تفاوت وجود

www.SID.ir

دارد. آسیب‌های کودکی در پسران بیش‌تر از دختران، اعتیاد به اینترنت را پیش‌بینی می‌کند، که با پژوهش‌های اچ سی و همکاران(۲۰۱۶)، اسچیمنتی و همکاران(۲۰۱۷) همسو است. اعتیاد به اینترنت در پسران بیش از دختران است. اعتیاد به اینترنت می‌تواند هر دو جنس را گرفتار کند، اما از آن‌جا که شاید میزان نظارت والدین نسبت به دخترها بیش‌تر است، در نتیجه میزان دسترسی و استفاده افراطی از اینترنت در آن‌ها کم‌تر از پسران مشاهده می‌شود.

محدودیت‌های پژوهش حاضر در تفسیر و تعمیم نتایج آن نباید فراموش شود. این پژوهش در نمونه دانشجویان بود، بنابراین، تعمیم‌پذیری نتایج تا حدودی محدود است. از طرفی پژوهش از نوع همبستگی است و تفسیر علّی یافته‌ها امکان‌پذیر نیست. در سطح عملی و کاربردی، یافته‌های پژوهش می‌تواند نشان‌دهندهٔ اهمیت مقابله با بدرفتاری با کودکان باشد. همچنین به‌منظور پیشگیری و درمان اعتیاد به اینترنت می‌توان مداخله‌هایی با تمرکز بر آسیب‌های کودکی و تجارب تجزیه‌ای انجام داد. با توجه به کمبود قابل توجه پژوهش‌های کاربردی به ویژه در حوزه‌های درمانی، فیزیولوژیک و اثرات جسمانی مربوط به آن‌ها در این خصوص در کشور، پیشنهاد می‌شود طرح‌های تجربی، کیفی و کاربردی ملّی با موضوعات مرتبط با اعتیاد به اینترنت اجرا شود.

تشکر و قدردانی

از کلیه دانشجویان دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره) که در راستای انجام این پژوهش ما را یاری نمودند، صمیمانه سپاسگزاری می‌شود.

منابع

بحری، نرجس.، صادق مقدم، لیلا.، خدادوست، لیلی.، محمدزاده، جلال و بنفشه، الهه (۱۳۹۰). وضعیت اعتیاد به اینترنت وارتباط آن با سلامت عمومی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد، *مراقبت‌های نوین*، فصلنامه *علمی دانشکده پرستاری ومامایی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند*، ۸ (۳): ۱۶۶-۱۷۳.

بهزادی‌نیا، مریم(۱۳۹۰). *تعیین شیوع علائم تجزیه‌ای در دانشگاه‌های سیستان و بلوچستان و زابل*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه سیستان و بلوچستان.

www.SID.ir

بیدی، فاطمه و کارشکی،حسین(۱۳۹۲). *اعتیاد به اینترنت از دیدگاه روان‌شناسی*،تهران:آوای نور.

پلنت،جولی(۱۳۸۹).spss. ترجمهٔ علیرضا کاکاوند،کرج: سرافراز.

حسینی بهشتیان، محمد(۱۳۹۱). رابطهٔ بین اعتیاد به اینترنت و ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان دانشگاه‌های دولتی شهر تهران. *پژوهشنامه زنان*،۲(۲):۴۲-۲۳.

سادوک، بنجامین جیمز.، سادوک، ویرجینیا آلکوت وروئیز،پدرو(۱۳۹۵). *خلاصه روانپزشکی*، ترجمهٔ فرزین رضاعی، تهران: ارجمند.

سجادی، سیده فاطمه و دهقانی‌زاده، زهرا(۱۳۹۵). بررسی رابطهٔ ناگویی خلقی و تجزیات تجزیه‌ای با نگرش‌های خوردن در دانشجویان دختر دانشگاه شهید چمران اهواز، *مجله دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد*، ۱۸(۵):۸-۱۷.

شمس اسفندآباد، حسن و نژاد نادری, سمیرا (۱۳۴۸). بررسی مقایسه‌ای کیفیت زندگی و نگرش مذهبی در افراد معتاد / غیر

معتاد شهر کرمان، *مطالعات روان‌شناختی*، ۵(۱): ۱۳۹-۱۵۲.

لعلی، محسن و عابدی، احمد (۱۳۸۷). بررسی رابطهٔ بین سابقه انواع بدرفتاری والدین در دوران کودکی با افسردگی دوران بزرگسالی در بیماران سرپایی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر اصفهان، *مجله مطالعات روان‌شناختی*،۴(۴):۹۴-۸۱.

گری. آر و واندن بوس (۲۰۰۶). *فرهنگ توصیفی انجمن روان شناسی آمریکا APA، جلد دوم*، ترجمهٔ ۴۲ عضو هیئت علمی دانشگاه‌های کشور با هماهنگی دکتر حسن احدی، تهران: ارس.

نوروزی چهار قلعه، پرستو.، هاشمی آذر، ژانت و صرامی فروشانی، غلامرضا(۱۳۹۴). مقایسه عملکرد عصب روان‌شناختی دانش‌آموزان دختر آزار دیده هیجانی و عادی، *مجله مطالعات روان‌شناختی*،۱۱(۲):۷-۲۳.

نوروزی، فاطمه (۱۳۷۲). *بررسی پیشینه کودک آزاری و بی‌توجهی در دانش آموزان ۱۴ - ۱۸ ساله تهرانی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، انستیتو روان‌پزشکی تهران.

کیگان،جروم.، هنری ماسن،پاول.، کارول هوستون،آلتا و کانجر،جان جین.(۱۳۹۰). *رشد و شخصیت کودک*، ترجمهٔ مهشید یاسایی، تهران: مرکز.

AdrianoSchimmenti, A., Passanisi,A.,Caretti,V., La Marca, L.,Granieri,A., Iacolino,C., Gervasi,A.M., Maganuco,N.R and Billieux,J. (2017).Traumatic experiences, alexithymia, and Internet addiction symptoms among late adolescents: A moderated mediation analysis.*Addictive Behaviors*,64(1): 314–320.

www.SID.ir

Bahri, N., SadeghMoghadam, L., Khodadost, L., Mohammadzade, J. and Banafsheh, E.(2011). Internet addiction status and its relation with students' general health at Gonabad Medical University.*Modern Care Journal*, 8(3):166-173 (Text In Persian).

Bernardi, S. and Pallanti,S. (2009).Internetaddiction:adescriptive clinical study focusing on comorbidities and dissociative symptoms.*Comprehensive Psychiatry* 50(1):510–516.

BehzadyNia, M.(2011). *determination of incidence of dissociative symptoms in Systan and Blouchestan and Zabul universities*,MSs Thesis in Psychology.University of Sistan & Balochestan(Text In Persian).

Bidi, F. and Kareshki,H. (2012). *The addiction to internet(from the perspective of psychology)*.Tehran:Avaynour publication (Text In Persian).

Biolcati, B., Mancini, G. and Trombini, E. (2017). Brief report: the influence of dissociative experiences and alcohol/drugs dependence on Internet addiction. *Mediteranean Journal of Clinical Psychology*, 5 (1):1-12.

Canan, F., Ataoglu,A., Ozcetin,A. and Icmeli,C. (2012).The association between Internet addiction and dissociation among Turkish college students,*Comprehensive Psychiatry*, 53(2):422–426.

Chou,C., condron, L. and Belland,J.C. (2005).A review of research on internet addiction. *Educational Psychology*,17 (4):363-388.

Davis,R.A**.** (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use,. *Computers In Human Behavior*,17(3):187-195

Dalbudak, E ., Evren, C., Aldmir, S. and Evren, B.(2014).The severity of internet addiction risk and its relationship with the severity of borderline personality features,childhoodtraumas,dissociativeexpriences,depression and anxiety symptoms among Turkish university students.*Psychiatry Research*, 219(3):577-582.

Gokmen,A**.** (2017). Psychological maltreatment, forgiveness, mindfulness, and internet addiction among young adults: A study of mediation effect.*Computers In Huma n Behavior*, 72(7): 57-66.

Hosseini,B.M. (2012). The relationship between internet addiction and personality characteristics of students governmental universities of Tehran. *Journal of Women's Research*, 2(2): 23-42(Text In Persian).

Kigan, J., Paul, H. M., Carroll, H. A. and Kanjer, J. J. (2011).*Children development and personality Yth ed.*(Translated by yasaee,M). Tehran: markaz(Text In Persian).

Kim,B.N., Park,S. & Park, M.H.(2017). The Relationship of Sexual Abuse with Self-Esteem, Depression, and Problematic Internet Use in Korean Adolescents.*Psychiatry Investig*, 14(3):372-375

Lali,M. & Abedi, A.(2010). A study of the relationship between child abuse and

www.SID.ir

depression among out-patients at counseling center in Isfahan.*Journal of Psychological Studies*,4(4):81-94(Text In Persian).

Lee,T. K., Roh, S., Han, J. H., Park, S. J., Soh, M. A., Hanand, D. H. and Shaffer, H. G. (2016).The relationship of problematic internet use with dissociation among South Korean internet users, *Psychiatry Research*, 241(30): 66–71.

Niemz, K. (2008). Prevalence of pathological internet use among university student and correlations with self-esteem. The general health questionnaire(GHQ), and disinhibition. *Cyberpsychol Behave*, 8(6):562-570.

Noroozi, C.P., Hashemi,A.J. and Sarami Forooshani G.R.(2015). The comparison of neuropsychological function among emotionally abused and normal girl students. *Journal Of Psychological Studies*,11(2):23-7(Text In Persian).

Noroozi, F.(1993). *A study on history of child abuse and neglect in Tehranian 14-18year old students*. MSs Thesis in Psychology .Psychiatry Institute of Tehran(Text In Persian).

Pallant, Julie(2009).sp*ss*.Translated by Ali Reza Kakavand.Karaj.Sarafraz publication(Text In Persian).

Robertson,E.B., Susan, L. and Rao,S.A.(2003).*Prevention drug use among children and adolescent*,*National institute on drug abuse*, 2 th Eddition. Publishers: U.S Department of Health & Human Services National Institues

Sadock, B. J., Sadock, V. A. and Ruiz, P.(2015) .*Synopsis of psychiatry*.(Translated by: F.Rezaee).Tehran: Arjomand (Text In Persian).

Sajadi, S. F. and Dehghanizadeh, Z. (2016). A survey on the relationship between alexithymia and dissociation experiences with eating attitudes in girl students of ShahidChamran University of Ahvaz.*Journal of Shahrekord University of Medical Sciences*, 18(5): 8-17(Text In Persian).

Sappington, A. (2015). *Mental Health*.(Translated by HosseinShahi,B.H).Tehran: ravan (Text In Persian).

Shams,E.H. and Nejadnaderi, S.(2008). A comparative study of the quality of life and religious attitude among Addicted / non-addicted individuals in Kerman City.*Journal of Psychological Studies*, 5(1):139-152(Text In Persian).

Vanden,B. and Gary, R. (2007).*APA dictionary of psychology,volume2*.(translated by 42 faculty members of universities of country in coordinate of DrHasanAhady)Tehran:Aras(Text In Persian).

www.SID.ir

www.SID.ir

Archive of SID

Psychological Studies
Faculty of Education and Psychology, Alzahra University
Vol.15, No.1
Spring 2019

The Association between Childhood Traumas and Dissociative Experiences with Internet Addiction in university students

Seyede Mansourh Hakak*[1], Shokofe Kazemi[2]

and Ali Reza Kakavand[3]

Abstract

Internet use enhances life quality and wellbeing for many people; however, excessive use can result in many undesirable outcomes for healthy development and mental health. The purpose of this study was to investigate the association between childhood traumas and dissociative experiences with internet addiction. The study method was descriptive-correlational. The population of this study included all students of International University of Imam Khomeiny, during the academic year 1395-1396. A sample of 295 students were selected by random sampling. The study tools were Young internet addiction, Bernstein & Putnam dissociative experiences and Norouzy Charghale child abuse and questionnar. The data were analyzed by Pearson correlation and standard multiple regression. The results demonstrated that correlation between internet addiction with childhood traumas subscales ;neglect, physical, affective and sexual abuse; were positively significant. The correlation of all of dissociative experiences subscales: amnestic dissociation and absorption, except were positively significant. Also regression analysis for girls and boys showed that two groups were different in internet addiction and predictors. Both of childhood traumas and dissociative experiences predicted internet addiction in girls

1. Corresponding Author: MSc, student of General psychology, Social Faculty, Imam Khomeine International university, Qazvin, Iran. s.m.hakak.21@gmail.com
2. MSc, student of General psychology, Social Faculty, Imam Khomeine International university, Qazvin, Iran.
3. Associate professor of psychology, Social Faculty, Imam Khomeine International university, Qazvin, Iran

Submit Date: 2017-10-29 Accept Date: 2018-11-12
DOI: 10.22051/psy.2018.17767.1509

www.SID.ir

Archive of SID

but just childhood traumas could predict internet addiction in boys however this relationship was stronger in boys. So interventions, focused on childhood traumas and dissociative experiences can prevent and treat internet addiction.

Keywords: *Childhood traumas, dissociative experiences, internet addiction*

www.SID.ir